

Vordingborg Havn
Vesthavnen 5
4760 Vordingborg

CVR nr. 35 42 04 52

Erhverv
Ref. anmoe
J.nr. 2022-4944
Den 23. maj 2025

Tilladelse til nyttiggørelse af uddybningsmateriale fra Svajebassin et i Vordingborg Havn

Miljøstyrelsen meddeler hermed Vordingborg Havn tilladelse til nyttiggørelse af 73.850 m³ uddybningsmateriale fra svajebassin et i Vordingborg Havn til videre opfyldning af arbejdskanalerne til Storstrømsbroen. Tilladelsen gives efter Råstofilovens §20b, stk. 1.¹

Figur 1: Oversigt over optagningsområdet, markeret med rød.

Tilladelsen offentliggøres på Miljøstyrelsens hjemmeside den 23. maj 2025. Klageperioden er 4 uger fra offentliggørelsen og udløber således den 20. juni 2025.

Tilladelsen gælder fra den 23. maj 2025 og udløber den 2. februar 2028.

På vegne af Miljøstyrelsen
Andreas Mørch
Christian Køhler-Jespersen

¹ Lovbekendtgørelse nr. 1230 af 20. november 2024 af lov om råstoffer.

Indholdsfortegnelse

Tilladelse til nyttiggørelse af uddybningsmateriale fra Svajebassinet i Vordingborg Havn	1
1 Vejledning til tilladelsesindehaver	3
2 Vilkår for nyttiggørelsestilladelse	4
2.1 Vilkår for optagning	4
2.2 Vilkår for tilsyn og kontrol.....	4
3 Oplysninger i sagen.....	5
3.1 Sagens baggrund.....	5
3.2 Udtalelser fra høringsparter	6
3 Miljøstyrelsens vurdering	7
3.1 Vurdering i forhold til hierarkiet i klapbekendtgørelsen	7
3.4 Vurdering af påvirkning på natur- og miljøforholdene	8
3.5 Vurderingskrav i forhold til vandområdeplaner.....	8
3.5 Vurdering i forhold til Havstrategidirektivet.....	9
3.6 Vurdering af kumulerede effekter	13
3.7 Vurdering i forhold til Natura 2000-områder	13
3.8 Vurdering i forhold til bilag IV-arter	14
3.9 Vurdering af øvrige interesser	14
4 Konklusion	14
5 Andre oplysninger	14
6 Følgende har modtaget kopi af tilladelsen	15
7 Offentliggørelse og Klagevejledning.....	15
BILAG 1 Optagningsområdets placering	16
BILAG 2 Vejledning til prøvetagning	17

1 Vejledning til tilladelsesindehaver

Nærværende afgørelse giver tilladelse til at tilladelsesindehaver kan optage 73.850 m³ uddybningsmateriale. Tilladelsesindehaver skal være opmærksom på, at tilladelsen er tidsbegrænset, jf. vilkår A i afsnit 2.1.

Det er tilladelsesindehavers ansvar at sikre sig, at tilladelsens vilkår i afsnit 2 bliver overholdt. Tilladelsesindehaver skal også informere skibsfører om tilladelsens vilkår omhandlende opgravning, og tilladelsesindehaver er ansvarlig for, at skibsfører er informeret om og indforstået med disse.

Tilladelseshaver skal endvidere være særlig opmærksom på, at der kun må nyttiggøres den tilladte mængde og opgraves i det tilladte opgravningsområde, som er vist på bilag 1.

Tilladelsesindehaver har indberetningspligt og er ansvarlig for at overholde denne. Miljøstyrelsen fører tilsyn med overholdelse af alle vilkår sat i afsnit 2 og håndhæver manglende overholdelse.

2 Vilkår for nyttiggørelsestilladelse

2.1 Vilkår for optagning

- A. Tilladelsen gælder i tidsrummet den 23. maj 2025 til den 2. februar 2028.
- B. Der må højst nyttiggøres en samlet mængde på 73.850 m³ fastmål i tilladelsens samlede løbetid. Nyttiggørelsesmaterialet må kun stamme fra den del af optagningsområdet, der er indrammet med rød på det luftfoto, der fremgår af bilag 1.
- C. Optagningsmaterialet må kun nyttiggøres til opfyldning af arbejdskanalerne til Storstrømsbroen.
- D. Der stilles sæsonvilkår om at oprensning og klapning ikke foregår fra 1. februar til 1. maj af hensyn til gyde og opvækstperioden for kommercielt og økologisk vigtige fisk.
- E. Tilladelsen skal udnyttes forud for klaptilladelsen med j.nr. 2022-4944, jf. Klapbekendtgørelsens² § 3. Som følge heraf kan klaptilladelsen med j.nr. 2022-4944 alene udnyttes, hvis materialet ved den konkrete optagning viser sig ikke at kunne nyttiggøres. Ved udnyttelse af tilladelsen nedskrives restmængden på klaptilladelsen med j.nr. 2022 -4944 tilsvarende.

2.2 Vilkår for tilsyn og kontrol

- F. De fartøjer, der udfører opgravningen, skal være udstyret med elektronisk positioneringsudstyr, hvor positionen løbende registreres. Skibets position skal være tilgængelig via det nationale overvågningssystem for skibsfart: AIS klasse A. AIS-udstyret skal til enhver tid være tændt, så længe opgravningen udføres. Såfremt der sker nedbrud af AIS-udstyret skal opgravningen standses og Miljøstyrelsen underrettes.
- G. Kopi af tilladelsen skal forefindes på optagningsfartøjet. Tilladelseshaver skal sørge for, at den entreprenør, som udfører arbejdet, er gjort bekendt med tilladelsens vilkår.
- H. Ved afslutning af optagningen i svajebassinet i forbindelse med nyttiggørelse skal mængden af optaget sediment i m³ fastmål og oplysninger om fartøjets navn og MMSI-nummer indberettes til Miljøstyrelsen. Indberetning sendes til klap@mst.dk med angivelse af j.nr. 2022-4944 og skal ske senest 14 dage efter afslutning af optagningsaktiviteten.
- I. Havnen skal én gang årligt, og senest 1. februar, indberette følgende for det forudgående kalenderår, jf. Klapbekendtgørelsens § 13:

² Bekendtgørelse nr. 516 af 23. april 2020 om bypass, nyttiggørelse og klapning af optaget havbundsmateriale

- Journalnummer på tilladelse
- Mængden af optaget sediment m³ fastmål
- Anvendt(e) fartøj(er) benyttet til optagningen
- Afsluttende dato for seneste optagning
- Sedimenttype
- Lossekommune hvori optagningen er foregået
- Anvendelse - Hvordan er sedimentet blevet nyttiggjort
- Position for optagningen

Hvis tilladelsen ikke har været udnyttet, det foregående år, skal dette indberettes som 0 m³.

En indberetning kan foretages enten via et indberetningsskema eller via MARIS (Det Maritime Råstofindberetningssystem).

Indberetningsskema	Indberetning via MARIS
Anmodning om indberetning primo januar	
Udfyld og send retur til klap@mst.dk senest 1. februar	Indberet nyttiggjorte laster og årsafslut. Bemærk at den noterede dato, skal være den afsluttende dato for seneste optagning. Ved anmodning om indberetning, medsendes en vejledning til MARIS.

Det er Miljøstyrelsen, der afgør, hvilken indberetningsmetode der skal anvendes – dette meddeles til tilladelsesindehaver hvert år ved modtagelse af Miljøstyrelsens anmodning om indberetning.

3 Oplysninger i sagen

3.1 Sagens baggrund

WSP har på vegne af Vordingborg Havn søgt om tilladelse til over en 5-årig periode at nyttiggøre 73.850 m³ sediment svarende til restmængden på klaptilladelsen til samme opgravningsområde (j. nr. 2022-4944). Materialet stammer fra uddybning af svajebassin i Vordingborg Havn. Det uddybede materiale fra havnen, ønskes nyttiggjort til genopfyldning af arbejdskanalerne til Storstrømsbroen.

Trafikstyrelsen er myndighed for uddybningen. I forbindelse med behandlingen af uddybningssagen foretages vurderinger af miljøforholdene ved gravearbejdet, herunder evt. vurdering efter habitatbekendtgørelsens regler, og en uddybningstilladelse vil evt. indeholde nærmere vilkår om opgravningsaktiviteterne. Derfor indeholder Miljøstyrelsens nyttiggørelsestilladelse ikke en vurdering af miljøforholdene ved opgravningen.

Vejdirektoratet er myndighed for projektet om etableringen af Storstrømsbroen som er vedtaget ved anlægslov. Udgravningen og genopfyldningen af

arbejdskanalerne er en del af anlægslovens samlede projekt, og miljøpåvirkningerne er behandlet i VVM-vurderingen for anlægsprojektet. Da både opgravningen og genplaceringen således er godkendt og miljøvurderet ifm. uddybningstilladelsen for Svajebassinet³ og anlægsloven samt klaptilladelse (j.nr. 2022-4944) tager Miljøstyrelsens nyttiggørelsestilladelse ikke stilling til miljøforhold ved opgravning og anvendelse af materialet i projektet.

Nyttiggørelsestilladelsen indeholder derfor alene:

- en vurdering i fht. overholdelse af hierarkiet i klappbekendtgørelsen § 3.⁴
- en vurdering af materialets forureningsgrad i forhold til klapvejledningens aktions niveauer, og dermed en konklusion på om materialet generelt kan anses for nyttiggørelsesegnet.
- tilladelse til at materialet kan anvendes til nyttiggørelse efter Råstoflovens § 20b, stk. 1.

3.2 Udtalelser fra høringsparter

Ansøgningen blev sendt i høring hos de relevante myndigheder fra den 01.05 2025 til den 16.05 2025.

Fiskeristyrelsen

Fiskeristyrelsen har behandlet høring fra lokale fiskere og vurderet at projektet ikke har nogen væsentlig effekt på deres fiskeri.

Søfartsstyrelsen

Søfartsstyrelsen har ikke indgivet bemærkninger til ansøgte klappning, hvilket vil lægges til grund i efterfølgende sagsbehandling.

Slots- og Kulturstyrelsen

Skulle der under arbejdet påtræffes spor af fortidsminder eller vrage skal dette straks anmeldes til Slot- og Kulturstyrelsen i henhold til museumslovens §29 h, ifølge hvilken fund af spor af fortidsminder eller vrage gjort under anlægsarbejde straks skal anmeldes til Slots- og Kulturstyrelsen og arbejdet standses.

³ [Afgørelse om uddybning af svajebassin i Vordingborg Havn ikke er VVM pligtigt.pdf](#)

⁴ Bekendtgørelse nr. 516 af 23. april 2020 om bypass, nyttiggørelse og klappning af optaget havbundsmateriale

3 Miljøstyrelsens vurdering

3.1 Vurdering i forhold til hierarkiet i klapbekendtgørelsen⁵

Da der er tale om uddybningsmateriale, vurderes det ikke at være egnet til kystnær genplacering, såsom bypass eller nyttiggørelse på havet. Miljøstyrelsen vurderer derfor, at hierarkiet i § 3 i klapbekendtgørelsen er overholdt ved behandling af sagen som en tilladelse til nyttiggørelse efter Råstoflovens §20b, stk. 1.

3.3 Vurdering af sedimentets forureningsgrad

I forbindelse med den oprindelige ansøgning om genplacering af havbundsmaterialer ved klapning (j.nr. 2022 -4944) blev der i oktober 2021 foretaget analyser af materialet fra svajebassinet i Vordingborg Havn. I tabel 1 er vist resultatet af disse analyser samt værdierne for nedre og øvre aktionsniveau, jf. klapvejledningen⁶. Der blev ikke fundet koncentrationer over det nedre aktionsniveau. En nærmere forklaring på prøvetagningsstrategier fremgår af bilag 2.

Tabel 1. Analyseresultater af skrabeprov fra et tyndt lag sediment over uddybningsmaterialet, samt klapvejledningens nedre og øvre aktionsniveauer.

Stof	Analyse- resultater	Nedre aktions- niveau mg/kg TS	Øvre aktions- niveau mg/kg TS
Tørstofindhold i % af prøve	81		
Glødetab (GT) i % af tørstof	1,7		
Arsen (mg/kg TS)	0,09	20	60
Bly (mg/kg TS)	4	40	200
Cadmium (mg/kg TS)	0,09	0,4	2,5
Krom (mg/kg TS)	10	50	270
Kobber (mg/kg TS)	11	20	90
Kviksølv (mg/kg TS)	0,014	0,25	1
Nikkel (mg/kg TS)	9	30	60
Tributyltin (TBT) mg/kg TS)	< 0,001	0,007	0,200
Zink (mg/kg TS)	28	130	500
PAH (mg/kg TS)**	0,4	3	30
PCB (mg/kg TS)***	< 0,007	0,02	0,2

Der er i forbindelse med udvidelse af Vordingborg havn udarbejdet en geoteknisk undersøgelse af de geologiske forhold i området i og omkring havnen der viser at uddybningslaget primært består af glacialt moræneler. Det fremgår af Vordingborg Havns ansøgning, at materialerne kan nyttiggøres til opfyldning af arbejdskanalerne til Storstrømsbroen. Miljøstyrelsen bemærker, at uddybningsmaterialets forureningsniveau ligger under nedre aktionsniveau for alle målte miljøfarlige stoffer, samt at det primært består af sand og dernæst silt og grus, samt at materialer med denne sammensætning, efter ansøgers udsagn, kan

⁵ Jf. § 3 i Bekendtgørelse nr. 516 af 23. april 2020

⁶ By- og Landskabsstyrelsen vejledning nr. 9702 af 20. oktober 2008 om dumpning af optaget havbundsmateriale – klapning.

nyttiggøres. På dette grundlag vurderer Miljøstyrelsen, at materialerne generelt er egnet til nyttiggørelse.

3.4 Vurdering af påvirkning på natur- og miljøforholdene

Det er Miljøstyrelsens vurdering, at optagningen af den ansøgte sedimentmængde ikke vil medføre negative påvirkninger på miljø- og naturforholdene i nærområdet for optagningen. Til grund for denne konklusion har Miljøstyrelsen lagt afgørende vægt på vurderingerne i henholdsvis nuværende uddybningstilladelse og klaptilladelse (j.nr. 2022-4944). Hertil skal det også bemærkes (som uddybet i klaptilladelse 2022-4944) at optagningen af materialet foregår inde i havnens dækkende værker og at et eventuelt spild ikke kan nå ud af havnen. På samme måde skal det bemærkes at klapningen af materialet ved Storstrømsbroen ligger langt fra kystnære fiskepladser og at et spild af materiale her heller ikke vil kunne påvirke kystnære fiskepladser da afstanden er for stor og Masnedø ligger i mellem de to områder.

3.5 Vurderingskrav i forhold til vandområdeplaner

Ifølge § 8, stk. 3 i bekendtgørelse om indsatsprogrammer for vandområdedistrikter kan der kun træffes afgørelse, der indebærer en direkte eller indirekte påvirkning af et overfladevandområde eller en grundvandsforekomst, hvor miljømålet ikke er opfyldt, hvis afgørelsen

1. ikke vil kunne medføre en forringelse af overfladevandområdets eller grundvandsforekomstens tilstand, og
2. ikke vil kunne hindre opfyldelse af det fastlagte miljømål, herunder gennem de i indsatsprogrammet fastlagte foranstaltninger

I vandområdeplanerne bedømmes de enkelte vandområder i forhold til den økologiske og den kemiske tilstand.

1. Den økologiske tilstand inddeles i 5 klasser: Høj, god, moderat, ringe eller dårlig tilstand.
2. Den kemiske tilstand inddeles i to klasser: god eller ikke god.

Optagningsstedet ligger i vandområde 45, Grønsund. Området skal opfylde miljømålene "God Økologisk tilstand" og "God kemisk tilstand".

Af tabel 2 fremgår det, hvordan tilstanden i vandområdet omkring optagningsstedet er fastlagt i vandområdeplanen 2021-2027.

Tabel 2, Økologisk tilstand i vandområde 45, hvor optagningsområdet ligger.

Vandområdedistrikt:	Sjælland
Hovedvandområde:	Smålandsfarvandet
EU Vandområde ID:	DKCOAST45
DK Vandområde ID:	45
Navn:	Grønsund
Kategori af overfladevandområde:	Kystvand
Areal:	100.5
Enhed:	km2
Naturlig, kunstig eller stærkt modificeret:	Naturlig
Typologi forkortelse:	BVuDLSe-T20
Typologi:	Bæltthav karakteriseret ved vandudveksling, gennemsnitsdybde, lagdeling og sediment
Miljømål for samlet økologisk tilstand/potentiale:	God økologisk tilstand
Miljømål for kemisk tilstand:	God kemisk tilstand
Samlet økologisk tilstand/potentiale:	Ringe økologisk tilstand
Bemærkning til samlet økologisk tilstand/potentiale:	
Kemisk tilstand:	Ikke-god kemisk tilstand
Økologisk tilstand/potentiale, fytoplankton (klorofyl):	Moderat økologisk tilstand
Økologisk tilstand/potentiale, Rodfæstede bundplanter (eks. ålegræs og vandaks):	Ringe økologisk tilstand
Økologisk tilstand/potentiale, bunddyr (bentiske invertebrater):	Ukendt
Økologisk tilstand/potentiale, iltforhold:	Ikke anvendelig
Økologisk tilstand/potentiale, vandets klarhed:	Ikke anvendelig
Økologisk tilstand/potentiale, nationalt specifikke stoffer:	Ikke-god økologisk tilstand

3.4.1 Økologisk – og kemisk tilstand

Som indikator for vandområdeplanernes økologiske tilstand i kystvande anvendes følgende kvalitetselementer: rodfæstede planter, som udtryk for dybdeudbredelsen af ålegræs, klorofylkoncentrationen, som udtryk for fytoplanktonbiomasse, bundfauna, som beskriver tilstanden af de bunddyr, der lever nede i sedimentet, samt miljøfarlige stoffer, der omhandler de nationalt fastsatte miljøkvalitetskrav. Miljøstyrelsen vurderer derfor opgravningens påvirkning på disse konkrete parametre. Den kemiske tilstand vurderes for stoffer optaget på EU's liste over prioriterede stoffer.

På baggrund af vurderingerne i meddelte gældende klaptilladelse (j.nr. 2022 - 4944), analyseresultaterne for uddybningsmaterialet i Svajebassinet og optagningsaktivitetens lokale karakter, vurderer Miljøstyrelsen, at optagningen af uddybningsmateriale og det medfølgende spild ikke vil medføre en forringelse af vandområdets økologiske- og kemiske tilstand. Aktiviteten vurderes derfor ikke at ændre på vandområdets mulighed for at opfylde god økologisk- og god kemisk tilstand.

3.5 Vurdering i forhold til Havstrategidirektivet

Miljøstyrelsen skal jf. havstrategilovens⁷ § 18 sikre, at optagningen ikke medfører påvirkninger, som vil være uforenelige med opnåelse af de miljømål og indsatsprogrammer, der fastsættes efter lovens §§ 12 og 13. Forpligtelsen til ikke at meddele tilladelse i strid med miljømål og indsatser indtræder i takt med, at de enkelte dele af havstrategierne fastlægges endeligt.

Det danske havterritorium er opdelt i to havområder, henholdsvis Nordsøen, herunder Kattegat, og Østersøen. Havmiljølovens målsætninger implementeres gennem udarbejdelse af havstrategier for hver af havområderne, jf. havstrategilovens § 4, stk. 1.

⁷ Lovbekendtgørelse 25/11/2019 nr. 1161 om havstrategi.

I første del af Danmarks Havstrategi II⁸ fastlægges en definition på ”god miljøtilstand”, den aktuelle miljøtilstand i de danske havområder (basisanalyse) samt 68 konkrete miljømål til sikring af opnåelse af en god miljøtilstand.

I Danmarks Havstrategi II defineres, hvad der forstås ved god miljøtilstand for 11 såkaldte deskriptorer. Deskriptorerne udgør forskellige kategorier af forhold, der beskriver miljø- og naturtilstanden samt påvirkningen fra menneskelige aktiviteter. Identificeringen af de 11 deskriptorer og beskrivelserne af god miljøtilstand er fastlagt i overensstemmelse med havstrategilovens bilag 2. Deskriptorerne omfatter 1) Biodiversitet, 2) Ikke hjemmehørende arter, 3) Erhvervsmæssigt udnyttede fisk, 4) Havets fødenet, 5) Eutrofiering, 6) Havbunden, 7) Hydrografiske ændringer, 8) Forurenende stoffer, 9) Forurenende stoffer i fisk og skaldyr til konsum, 10) Marint affald og 11) Undervandsstøj.

For hver deskriptor fastlægger havstrategien en række miljømål med tilhørende indikatorer. En indikator er et parameter, som anvendes til at vurdere om miljømålet er opfyldt. Miljømålene er bindende, og skal derfor iagttages i forbindelse med meddelelse af tilladelse til nyttiggørelse, dog således, at hvis de miljømæssige aspekter er omfattet af miljømål fastsat i en henhold til en vandplan eller Natura 2000-plan, erstatter et sådant miljømål de målsætninger, som er fastsat efter havstrategien, jf. havstrategiloven § 2, stk. 2.⁹

Nogle af deskriptorerne angår miljømål, som ikke påvirkes af optagning. I den konkrete sag gælder dette de deskriptorer som er angivet i tabel 3.

Tabel 3. Deskriptorer, som ikke påvirkes af optagning.

Deskriptor	Miljømål	Påvirkes ikke af optagning fordi
1 Biodiversitet	Formålet med deskriptor 1 er at sikre, at biodiversiteten opretholdes. Da der endnu ikke fastlagt tærskelværdier for god miljøtilstand for pelagiske habitater og fisk, der ikke udnyttes erhvervsmæssigt, indgår disse forhold derfor ikke i vurderingen.	Der endnu ikke er fastsat kriterier for, hvordan dette skal måles.
2 Ikke hjemmehørende arter	Havstrategiens miljømål for ikke-hjemmehørende arter fokuserer på at begrænse tilkomst af nye ikke-hjemmehørende arter og at begrænse de negative effekter af invasive arter.	Da optagningsmaterialerne skal nyttiggøres til arbejdskanalerne i Storstrømsbroen, vurderer Miljøstyrelsen, at dette ikke vil indebære introduktion af ikke-hjemmehørende arter.

⁸ Danmarks Havstrategi II, første del - god miljøtilstand, basisanalyse og miljømål.

⁹ Jf. Danmarks Havstrategi II, første del, side 24-25.

3 Erhvervsmæssig fiskeri.	Havstrategiens miljømål for erhvervsmæssigt udnyttede fiskebestande er fastsat med reference til den fælles fiskeripolitik, som fastslår, at fangstniveauer og fiskebestandes reproduktion skal være bæredygtig.	Hensyn til fiskeriforhold varetages i nyttiggørelsestilladelser gennem en vurdering af påvirkningen af fiskerinteresserne i lokalområdet. Dette sker gennem høring af Fiskeristyrelsen. I den aktuelle sag har Miljøstyrelsen ikke modtaget bemærkninger fra Fiskeristyrelsen og vurderer derfor ikke, at den pågældende optagning er af væsentlig interesse for fiskeriet.
4 Havets fødenet	Havstrategiens miljømål for havets fødenet omhandler sikring af fornøden viden for fremadrettet at kunne fastsætte tærskelværdier for fødenettets tilstand. Samspillet mellem de forskellige arter i et fødenet er komplekst og i konstant variation, og det er med det nuværende vidensgrundlag vanskeligt at identificere mål, der skal sikre opnåelsen af god miljøtilstand.	Miljømål for denne deskriptor påvirkes ikke af det ansøgte, idet optagningen ikke påvirker dyr og planter på bestandsniveau. Se afsnittet om økologisk- og kemisk tilstand og afsnittet om naturtyper under Natura 2000-vurderingen.
7 Hydrografiske ændringer	Havstrategiens miljømål for hydrografiske ændringer angiver, at konkrete projekter alene skal have lokale virkninger og i øvrigt udformes under hensyn til miljøet.	Da havnen er et allerede eksisterende anlæg, vil der ikke ske nye hydrografiske ændringer i området som følge af selve optagningen.
10 Marint affald	Havstrategiens miljømål for marint affald handler bl.a. om, at mængden af marint affald skal reduceres væsentligt, og at tab af fiskeredskaber skal forebygges.	Da materialerne bringes på land, vurderer Miljøstyrelsen, at der ikke vil ske en tilførsel af affald til havet.

De relevante deskriptorer for denne afgørelse er angivet i tabel 5.

Tabel 5. Deskriptorer, som kan påvirkes af optagningen.

Deskriptor	Miljømål	Vurdering
------------	----------	-----------

5 Eutrofiering	Havstrategiens miljømål for eutrofiering er bl.a., at dansk andel af tilførsler af kvælstof og fosfor for Østersøen skal følge de maksimalt acceptable tilførsler, som er blevet fastsat i HELCOM (de såkaldte HELCOM-lofter). Dette sikrer, at der på sigt kan opnås god miljøtilstand for eutrofiering. For Nordsøen er der endnu ikke fastsat tærskelværdier for næringsstoffer.	Det vurderes ikke, at der vil opstå eutrofieringseffekter af optagningen, da optagningsmaterialet primært består af sand med en lille organisk fraktion (glødetab på 0,78 % af TS), og at evt. sedimentspild vil bundfældes inden for kort afstand. Miljøstyrelsen vurderer således, at optagningen ikke vil have en effekt på iltforholdene i området.
6 Havbundens integritet	Havstrategiens miljømål for havbundens integritet omhandler bl.a. beskyttelse af Øresund og supplerende beskyttede områder samt opbygning af viden og bidrag til fastsættelse af tærskelværdier for tab og forstyrrelse.	Optagning anses som værende en fysisk forstyrrelse. Ved aktiviteter, der medfører en forstyrrelse af havbunden, kan ændringen genoprettes, hvis aktiviteten ophører. Dette er tilfældet ved optagning, hvor de arter, som lever på optagningsstedet vil genindvandre efter aktiviteten er ophørt. I Østersøen udgør optagningen kun en ubetydelig del af den samlede forstyrrelse ¹⁰ , og påvirkningen af havbunden ved optagning er derfor begrænset. Den forstyrrelse af havbunden, som den ansøgte optagning medfører, vil være afgrænset til optagningsområdet. Da forstyrrelsen derfor er meget lokal og midlertidig vurderes den ikke at være af betydning for at målet om god miljøtilstand opnås.
8 Forurenende stoffer	Havstrategiens miljømål for forurenende stoffer skal bl.a. sikre, at de grænseværdier, der er fastsat, overholdes.	Kravene til god kemisk tilstand er vurderet i afsnittet om vandområdeplaner, afsnit 4.4. kemisk tilstand. Miljøstyrelsen vurderer i afsnittet, at optagning ikke vil ændre på vandområdets kemiske tilstand.
9	Havstrategiens miljømål for forurenende stoffer i fisk og skaldyr til konsum handler	Områdets kemiske tilstand indikerer ikke, at fisk og skaldyr vil blive påvirket af miljøfarlige

¹⁰Danmarks Havstrategi II, første del - god miljøtilstand, basisanalyse og miljømål side 24-25

Forurenende stoffer i fisk og skaldyr	bl.a. om, at udledningen af forurenende stoffer ikke må lede til overskridelser af gældende grænseværdier.	stoffer. Kravene til god kemisk tilstand er vurderet i afsnittet om Vandområdeplaner, afsnit 4.4.
11 Undervandsstøj	Havstrategiens miljømål for undervandsstøj handler bl.a. om, at skadelige virkninger af impulsstøj for dyr skal undgås. For lavfrekvent støj er der mål om fastsættelse af tærskelværdier og opbygning af viden.	Emnet behandles under afsnittet om bilag IV-arter. Det vurderes ikke, at undervandsstøj fra optagningen vil påvirke marine arter i øvrigt.

Havstrategiområder

Som angivet i nuværende klap tilladelse (j.nr. 2022-4944) er der ikke udpeget havstrategiområder i nærheden af optagningsområdet. Derfor vurderer Miljøstyrelsen, at optagningen af uddybningsmateriale fra Svajebassinet i Vordingborg Havn, ikke vil påvirke havstrategiområderne.

Samlet vurdering i forhold til havstrategi

Miljøstyrelsen vurderer, at optagningen ikke vil medføre påvirkninger, som vil være uforenelige med opnåelse af havstrategiens miljømål.

3.6 Vurdering af kumulerede effekter

Optagningsområdet ligger ca. 11 km fra nærmeste bypass område, ca. 1,5 km fra nærmeste klappads, ca. 15 km fra nærmeste råstofindvindingsområde, ca. 11 km fra nærmeste havbrug og ca. 1 km fra nærmeste spildevandsudledning.

Miljøstyrelsen vurderer, at det spild, der vil være i forbindelse med optagningen, vil bundfældes i nærområdet omkring Svajebassinet og idet optagningen vil foregå inden for havnens dækkende værk, vil nærværende aktivitet ikke give anledning til kumulerede effekter af betydning som følge af samtidig optagning og de førnævnte aktiviteter.

3.7 Vurdering i forhold til Natura 2000-områder

En nyttiggørelsestilladelse er omfattet af kravet om vurdering af påvirkning af Natura 2000-områder efter § 6 i BEK nr 1098 af 21/08/2023 som udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder, samt beskyttelse af visse arter.

Optagningsområdet er beliggende ca. 3 km fra Natura 2000-område nr. 173 "Smålandsfarvandet nord for Lolland, Guldborgsund, Bøtø Nor og Hyllekrog Rødsand". Området består af habitatområde H152 "Smålandsfarvandet nord for Lolland, Guldborgsund, Bøtø Nor og Hyllekrog-Rødsand" og fuglebeskyttelsesområdet F85 "Smålandshavet nord for Lolland".

Vurderingen af påvirkningen på Natura 2000-området er sket på baggrund af følgende oplysninger om området:

- Natura 2000 Basisanalyse 2022-2027 for området¹¹
- MiljøGIS for Natura 2000-områder, herunder kortlægning af marine habitat-typer og fuglebeskyttelsesområder¹²

Samlet vurdering af de mulige påvirkninger på Natura 2000-området.

På baggrund af vurderingerne i nuværende klaptilladelse (j.nr. 2022-4944) og afstanden fra optagningsområdet til Natura 2000-området nr. 173 vurderer Miljøstyrelsen, at optagningen i henhold til nærværende tilladelse ikke vil medføre en væsentlig påvirkning på Natura 2000-områdets habitattyper, de beskyttede arter i habitatområdet eller de fugle, der udgør udpegningsgrundlaget for fuglebeskyttelsesområdet.

3.8 Vurdering i forhold til bilag IV-arter

Alle arter af hvaler, herunder marsvin, er bilag IV-arter, der kan forekomme i optagningsområdet, og som derfor er relevante i forhold til nærværende vurdering. Det skal derfor vurderes af om opgravningen kan beskadige eller ødelægge yngle- eller rasteområder i arternes naturlige udbredelsesområde, jf. habitatbekendtgørelsens § 10.

Marsvin er den eneste regelmæssigt forekomne hvalart i området, og vurderingen i forhold til hvaler vil derfor behandle mulige påvirkning på marsvin.

Der er tre bestande af marsvin i dansk farvand, hhv. Nordsøpopulation, Bælthavspopulation og Østersøpopulation¹³. Marsvinene i det nordlige Lillebælt tilhører Bælthavsbestanden.

På baggrund af vurderingerne i nærværende klaptilladelse (j.nr. 2022-4944) vurderer Miljøstyrelsen at nærværende optagningsaktivitet ikke vil have en væsentlig negativ betydning for marsvin.

3.9 Vurdering af øvrige interesser

I henhold til høringsvar fra Moesgaard Museum skal Miljøstyrelsen gøre tilladesindehaver opmærksom på at skulle der under arbejdet findes spor af fortidsminder, herunder vrag, skal museet kontaktes ifølge Museumsloven §29h¹⁴, og arbejdet skal standes.

Miljøstyrelsen vurderer derudover, at aktiviteterne i henhold til denne tilladelse kan gennemføres uden øvrige interesser påvirkes væsentligt.

4 Konklusion

På baggrund af vurderingerne i nuværende uddybningstilladelse og klaptilladelse (j.nr. 2022 -4944) er det Miljøstyrelsens samlede vurdering, at en tilladelse til at nyttiggøre uddybningsmaterialer fra det indtegnede område i Svajebassinet i

¹¹ [Rapport](#)

¹² <https://miljogis.mim.dk/spatialmap?profile=natura2000planer3h2021>

¹³ Aarhus Universitet, DCE, videnskabelig rapport nr. 284 (2018): <https://mst.dk/media/183331/sr284-marsvin-udbredelse-2018.pdf>

¹⁴ Lovbekendtgørelse nr. 358 af 08. april 2014 - Museumsloven

Vordingborg Havn på de angivne vilkår vil være acceptabel i henhold til den gældende lovgivning og vejledning herom.

5 Andre oplysninger

Det kan oplyses, at oprensning- og uddybningsmaterialer, der nyttiggøres som råstoffer, er fritaget for den almindelige råstofafgift, jf. § 6, nr. 2 i bekendtgørelse af lov om afgift på affald og råstoffer¹⁵ (affalds- og råstofafgiftsloven).

Endvidere oplyses, at der ikke skal betales råstofvederlag for oprensnings- og uddybningsmaterialer, der nyttiggøres i medfør af en tilladelse efter råstoflovens § 20 b, jf. råstoflovens § 22a, stk. 4, litra 4.

6 Følgende har modtaget kopi af tilladelsen

Vordingborg kommune erhverv@vordingborg.dk
Transportministeriet trm@trm.dk
Trafikstyrelsen info@trafikstyrelsen.dk
Kystdirektoratet kdi@kyst.dk
Beredskabsstyrelsen sifa@dma.dk
Fiskeristyrelsen mail@fiskeristyrelsen.dk
Slots- og Kulturstyrelsen arkaeologi@ohavsmuseet.dk
Danmarks Fiskeriforening mail@dkfisk.dk
Danske Råstoffer lmv@di.dk
Danmarks Rederiforening info@shipowners.dk
Dansk industri di@di.dk

7 Offentliggørelse og Klagevejledning

Afgørelsen kan påklages til Miljø- og Fødevarerklagenævnet af

- Adressaten for afgørelsen,
- Offentlige myndigheder,
- En berørt nationalparkfond oprettet efter lov om nationalparker,
- Lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen,
- Landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø,

¹⁵ Lovbekendtgørelse nr. 14 af 10. januar 2023 af Affalds- og råstofafgiftsloven

- Landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser,
- Dansk Industri,
- Danmarks Rederiforening,
- Danske Råstoffer,
- Danmarks Fiskeriforening og
- Enhver med individuel væsentlig interesse i afgørelsen

Klage skal ske via Klageportalen for Nævnene i Nævnenes Hus, via følgende hjemmeside <https://naevneneshus.dk>. Klagen sendes gennem Klageportalen til Miljøstyrelsen, der har truffet afgørelsen.

En klage er indgivet, når den er tilgængelig for myndigheden i Klageportalen. Når man klager, skal der betales et gebyr. Gebyret betales med betalingskort i Klageportalen. Miljø- og Fødevareklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer uden om Klageportalen, hvis der ikke er særlige grunde til det.

Hvis man ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal man sende en begrundet anmodning til den myndighed, der har truffet afgørelse i sagen. Myndigheden videresender herefter anmodningen til klagenævnet, som træffer afgørelse om, hvorvidt anmodningen kan imødekommes.

Tilladelsen må ikke udnyttes, før klagefristen er udløbet. Såfremt der er indgivet klage, må tilladelsen først udnyttes, når klagenævnet har truffet afgørelse i sagen, medmindre klagenævnet bestemmer andet.

BILAG 1 Optagningsområdets placering

Det tilladte optagningsområde er indrammet med rødt på nedenstående figur.

Figur 1: Optagningsområdet Svajebassinet i Vordingborg Havn. Det tilladte optagningsområde er indrammet med rødt.

BILAG 2 Vejledning til prøvetagning

Til brug for Miljøstyrelsens vurdering af om optaget havbundsmateriale kan tillades genplaceret på havet, kan styrelsen forlange, at der foretages analyser af materialet. Miljøstyrelsen kan i den forbindelse stille krav til prøvetagningen, jf. § 6, stk. 1 i bekendtgørelse om bypass, nyttiggørelse og klapning af optaget havbundsmateriale. Denne vejledning indeholder krav til den fremgangsmåde, som skal anvendes ved indsamling af sedimentprøver i sager om ansøgning af genplacering af havbundssediment. Miljøstyrelsen kan afvise prøver, der ikke er indsamlet i overensstemmelse med vejledningen, og forlange ny prøvetagning.

Indsamlingen af prøver skal ske i området, der ønskes opgravet. Hvert prøvetagningssted skal mærkes med et konkret nummer og henvise til et kort og koordinater, hvoraf det fremgår, hvor de enkelte prøver er udtaget. **Et forslag til underopdeling af opgravningsområdet, samt antal og placering af nedstik i hvert delområde, bør fremsendes til godkendelse hos Miljøstyrelsen, inden prøvetagning foretages.** For hvert delområde skal middelopgravningsdybde og opgravningsvolumen estimeres. Forhåndsgodkendelse af et prøvetagningsprogram er ikke til hinder, for at Miljøstyrelsen kan forlange supplerende prøvetagning, hvis det vurderes nødvendigt for, at der kan træffes afgørelse i sagen.

Antallet af prøvetagningsstationer, nedstik og fordelingen af disse afhænger af arealet, der skal oprenses/uddybnes, mængden af opgravet havbundsmateriale, samt områdets udformning og evt. formodning om forureningskilder, jf. klapvejledningen og HELCOM guidelines.

Tabel 1. Vejledende antal prøvestationer i forhold til volumen havbundsmateriale eller areal af opgravningsområdet¹⁶.

Volumen havbundsmateriale (m ³)	Vejledende antal prøvestationer	Areal for opgravningsområde (m ²)	Vejledende antal prøvestationer
<2.500	1	<2.500	1
2.500-10.000	2	2.500-5.000	2
10.000-25.000	3	5.000-10.000	3
25.000-100.000	4-6	10.000-25.000	4-5
100.000-500.000	7-15	25.000-50.000	6-8
500.000-2.000.000	16-30	50.000-100.000	9-10
>2.000.000	+10 pr. ekstra mill. m ³	>100.000	+5 ekstra pr. 100.000 m ²

Foretages uddybning, hvor der opgraves under den officielle dybde i den danske havnelods skal der redegøres for mængden udgjort af henholdsvis oprensingsmateriale og uddybningsmateriale inden for delområderne. Miljøstyrelsen vil på denne baggrund tage stilling til hvordan forureningsgraden af uddybningsmaterialerne vurderes.

¹⁶ Tal baseres på klapvejledningen VEJ nr. 9702 20/10/2008 og HELCOM guidelines <https://helcom.fi/wp-content/uploads/2016/11/HELCOM-Guidelines-for-Management-of-Dredged-Material-at-Sea.pdf>

Prøverne skal udtages af erfarne prøvetagere. Prøverne skal analyseres af et dertil akkrediteret laboratorium. Udgifterne hertil afholdes af ansøger.

Proceduren for udtagning og håndtering af sedimentkerner og blandingsprøver for oprensningsmaterialer følger overordnet de tekniske anvisninger for marin overvågning af sediment¹⁷, som beskrevet nedenfor.

Prøverne skal, som udgangspunkt, udtages med kajakrør med en diameter på minimum 80 mm og af en længde på minimum 50 cm. Sedimentkerner skal minimum indeholde de øverste 30 cm af sedimentet og ca. 10 cm overfladevand skal bevares over den uforstyrrede sedimentoverflade. Rørene skal forsigtigt stikkes/skrues vinkelret ned i sedimentet. Det omgivende vand skal være klart, uden sediment ophvirvling før og under prøveudtagning. Når prøven er taget, skal strukturen af overfladesedimentet stå uforstyrret i røret og være repræsentativ for det område, hvor prøven er taget. Den intakte sediment kernes lagdeling beskrives direkte gennem de klare plexiglasrør benyttet ved udtagning. Alternativt kan dette også beskrives under udskæring af sedimentkernen.

Sedimentets struktur beskrives visuelt. Dvs. er det grus, groft/fint sand, silt/ler, kalk, eller andet. Er sedimentoverfladen fast, hård, flydende, med skum eller fyldt med organisk materiale.

Områdets overflade iagttages og det observeres, om der er synlig forurening med faste genstande og affald, som ikke hører hjemme i naturligt sediment (plastik, afskallet maling fra skibssrensning etc.) overordnet for stationen og i de enkelte nedstik udtaget. Sedimentets lugt noteres.

Er kernen ikke intakt efter udtagning, indeholder den affald, større dyr og plantedele, hulrum eller er den af anden årsag ikke repræsentativ for det undersøgte område, skal den kasseres og en ny udtages i stedet.

Der skal foretages billedokumentation af sedimentkernen fra hvert enkelt nedstik. Disse skal vise sedimentets lagdeling. Billederne bør tages efter bortdræning af overfladevandet, inden udskæring og gerne med hvid baggrund og dybdeindikation (lineal/tommestok).

Håndtering af sedimentprøver

Overfladevandet bortdrænes forsigtigt uden at sedimentoverfladen forstyrres.

Dette gøres ved at et stempel indsættes i kajakrørets bund og sedimentkernen presses op gennem røret til alt overfladevandet er løbet ovenud. Alternativt kan overfladevandet fjernes fra rørets top med en hævert/sprøjte el. lign.

Hver sedimentkerne opskæres og overføres til en ren beholder eller pose til homogenisering. Sedimentkernerne udskæres til en dybde af 30 cm fra sedimentoverfladen. Dette kan gøres ved at montere et udskæringsbord på kajakrørets top og

¹⁷ Proceduren for sedimentudtagning og håndtering følger over beskrivelserne for efterfølgende tekniske anvisninger, dog med variationer i forhold til dybdeintervallet analyseret, samt antal og mængder af prøver. Teknisk anvisning – M24 – Miljøfarlige stoffer i sediment. Larsen, M.M. 2017. DCE – Nationalt center for miljø og energi. Teknisk anvisning – M23 – Næringsstoffer i sediment. Fossing, H. 2022. DCE – Nationalt center for miljø og energi. For en gennemgang af prøvetagning og analyser af havnesedimenter, se Larsen, M.M. et al. 2005, arbejdsrapport fra MST nr. 35.: <https://www2.mst.dk/udgiv/publikationer/2005/87-7614-935-8/pdf/87-7614-936-6.pdf>

presse sedimentkernen op gennem røret, mens sedimentet udmåles med lineal el. lign, se bilag 4. Vær opmærksom på at finpartikulært sediment med højt organisk indhold er løst. Det kan derfor blive nødvendigt at udskære og overføre de 30 cm prøve i flere mindre dele. Hver enkelt prøve/nedstik, fra dybdeintervallet 0-30 cm, homogeniseres grundigt. Efter homogenisering udtages der en standardiseret delprøve fra hvert nedstik, som puljes til én blandingsprøve for hvert delområde. Blandingsprøven skal udgøres af lige store delprøver fra hvert enkelt prøve/nedstik og skal efterfølgende homogeniseres grundigt igen. Analyselaboratoriet skal oplyse den nødvendige prøvemængde i gram til prøvetageren. Resten af hver delprøve opbevares på køl til brug for eventuelle senere analyser, optimalt til efter sagens afgørelse. Blandingsprøven sendes til analyse for følgende parametre:

Tørstof (TS), glødetab i % af TS, kornstørrelses-fordeling, TBT, PAH¹⁸, PCB¹⁹ og metallerne: Kobber, Kviksølv, Nikkel, Zink, Cadmium, Arsen, Bly og Krom. Analyse af andre stoffer kan kræves på baggrund af vandområdets kemiske og økologiske tilstand²⁰, havnens historik, industri og anden formodning om forurening vurderet i forbindelse med prøvetagningsplanen.

Detektionsgrænserne for de enkelte parametre fremgår af bekendtgørelse om kvalitetskrav til miljømålinger nr. BEK nr 529 af 14/05/2023. Af BEK nr 529 af 14/05/2023, Bilag 1.13, fremgår det at kravet til detektionsgrænsen for anthracen i havnesediment er på 0,03 mg/kg TS. Det anvendte sedimentkvalitetskrav for anthracen er 0,0048 mg/kg TS ved en organisk fraktion på 0,05 (0,096 mg/kg TS*F_{OC}). Ved brug af detektionsgrænser over sedimentkvalitetskravet, kan der være risiko for, at det ikke kan vurderes om sedimentkvalitetskravet er overholdt, da koncentrationen af anthracen ikke kan antages lavere end detektionsgrænsen. Miljøstyrelsen anbefaler derfor at detektionsgrænsen fra Bilag 1.12 for marint sediment på 0,003 mg/kg TS eller lavere, i stedet anvendes.

Hvis der foreligger andre oplysninger om opgravningsmaterialets fysiske, kemiske, biokemiske eller biologiske egenskaber medsendes disse til Miljøstyrelsen.

Skal der oprenses mere end gennemsnitlig 1 meters sediment, eller udgør uddybning en betydelig andel af aktiviteten, er det som udgangspunkt nødvendigt, at udtage et antal prøver i større dybde, der afspejler indholdet af miljøfarlige stoffer i disse dybere lag. Dette er nødvendigt for at kunne lave korrekte opgørelser over mængden af miljøfarlige stoffer genplaceret i OSPAR og HELCOM regi. Udførslen af disse dybdeprøver bør aftales med Miljøstyrelsen under udarbejdelsen af prøvetagningsplanen og vil indebære vurdering af indholdet af miljøfarlige stoffer i et

¹⁸ Summen af de følgende 9 PAH'er: anthracen, benz[a]anthracen, benz[g,h,i]perylene, benz[a]pyren, chrysen, flouranthen, indeno[1,2,3-cd]pyren, pyren & phenanthren.

¹⁹ Summen af de 7 PCB'er: PCB 28, PCB, 52, PCB 101, PCB 118, PCB 138, PCB 153 og PCB 180.

²⁰ Den kemiske tilstand af Vandområderne bedømmes på baggrund af sedimentkvalitetskrav sat for en række stoffer, se BEK nr. 796 af 13/06/2023, Bilag 2, del B, afsnit 2, tabel 4. På baggrund af hvilke stoffer, der er undersøgt i NOVANA overvågningen i pågældende vandområder vurderer Miljøstyrelsen, hvilke der er relevante at analysere for. Stoffer der overskrider sedimentkvalitetskravet for vandområdet skal altid analyseres for.

antal dybdeintervaller gennem profilen. På baggrund af analyserne og sedimenternes lagdeling kan yderligere prøvetagning og analyse af indholdet af miljøfarlige stoffer andre steder eller i anden dybde end i første prøvetagningsplan være nødvendig efterfølgende.

Er det ikke muligt at udtage sedimentkerner med kajakrør, efter ovenfor beskrevne fremgangsmåde, skal Miljøstyrelsen kontaktes og en plan udfærdiges tilpasset de givne forhold. Dette kan eksempelvis være prøvetagning med piston-core, HAPS prøvetager, sneglebor, Van Veen prøvetager eller anden metode.